

QORTI CIVILI **(Sezzjoni tal-Familja)**

**ONOR. IMHALLEF
ROBERT G. MANGION**

Illum 7 ta' Dicembru 2017

Rikors Guramentat Nru. 184 / 16RGM

Kawza fil-lista: 17

**F E
vs
R X**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors guramentat pprezentat mill-attur li permezz tieghu ppremetta u talab is-segwenti:-

Dikjarazzjoni tal-Fatti

1. Illi l-partijiet kellhom relazzjoni barra z-zwieg u minn dina r-relazzjoni twieled tifel jismu L E [data tat-twelid: 30 ta' Ottubru, 2005];
2. Illi l-minuri jirrisjedi ma' ommu u n-nanniet materni tal-omm (jigifieri il-buznanniet tal-minuri) fl-indirizz: 9, Madonna tal-Karmnu, Triq il-Provvidenza, Balzan u dan kif awtorizzatha tagħmel b'digriet pendente lite ta' dina l-Onorabbli Qorti;
3. Illi pero` il-minuri flimkien ma' ommu damu jghixu fid-dar ta' omm ir-rikorrenti u mar-rikorrenti nnfisu sakemm il-minuri ghalaq kwazi sitt snin;

4. Illi mbagħad il-partijiet iddecidew illi ma jibqghux johorgu flimkien u l-intimata telqet flimkien mat-tifel minuri għand in-nanniet tagħha;
5. Illi r-rikorrenti kien jara lit-tifel kwazi kuljum, kien johorgu mieghu, jieħdu l-bahar u jagħmel dak kollu li wieħed jistenna minn missier;
6. Illi pero madwar tlett snin ilu, l-intimata bla spjegazzjoni ta' xejn waqqfet l-access, probabilment ghax kienet f' relazzjoni gdida;
7. Illi minn dakħar l-intimata bdiet tivvanta allegazzjonijiet serji fuq ir-rikorrenti li minnaha tieghu beda jaqta' qalbu li xi darba jerga' jkollu l-istess relazzjoni ma' ibnu;
8. Illi r-rikorrenti sakemm kien għadu jara lil ibnu, kien jivversa s-somma ta' €200 manteniment fix-xahar;
9. Illi meta l-access waqaf, il-manteniment waqaf ukoll u l-intimata qatt ma talbet manteniment;
10. Illi xi xħur ilu r-rikorrenti iddecieda li jitlob l-intervent ta' dina l-Onorabbli Qorti biex jibda jara lil ibnu;
11. Illi fir-risposta tagħha l-intimata għamlet allegazzjonijiet serji fuq ir-rikorrenti dina l-Onorabbli li wasslu lil Qorti biex tiddekkreta access b'supervizjoni (u dan fuq informazzjoni inveritiera u skorretta li tat l-intimata fir-risposta tagħha);
12. Illi għaldaqstant illum jezistu digrieti pendente lite fuq l-access (b'supervizjoni li għadu qatt ma sar minhabba li l-Agenzija Appogg ma tatx appuntamenti) u manteniment li gie ffissat fis-somma ta' €200 fix-xahar;

Ir-Raguni tat-Talba

1. Illi minkejja t-tentattivi li saru sabiex il-partijiet jaslu għal ftehim bonarju dwar il-kura u kustodja, residenza, manteniment u access, dan ma kienx possibli minhabba li l-intimata assolutament ma tidħirx li jrid tasal għal ftehim bonarju, izda trid biss iccaħħad lir-rikorrenti minn ibnu;
2. Illi permezz ta' Digriet datat s-27 ta' Gunju, 2016 (digriet numru 1711/16) mogħti wara li nghalqu l-proceduri ta' medjazzjoni bejn il-partijiet, ir-rikorrent gie debitament awrtorizzat illi jipprocedi bl-istanti;
3. Illi dawn il-fatti huma a konoxxenza diretta tar-rikorrenti.

It-Talbiet

Tghid ghalhekk l-intimata ghaliex dina l-Onorabbi Qorti m'ghandhiex:-

1. Tafda l-kura u kustodja tal-minuri L E konguntivament lill-partijiet f'dina l-kawza;
2. Tordna illi l-minuri L E jirrisjedi mal-intimata;
3. Tiffissa granet u hinijiet ghall-access bla supervizjoni tar-rikorrenti lil-konfront tal-minuri L E;
4. Tikkonferma r-retta alimentari ta' €200 fix-xahar pagabbi mir-rikorrenti lill-intimata;

Bl-ispejjez kontra l-intimata li tibqa'minn issa ingunta ghas-subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata tal-konvenuta li taqra kif gej:-

Illi ghalkemm l-esponenti taqbel ma' whud mill-premessi imressqa mir-rikorrent, hija ma taqbilx mal-allegazzjonijiet inveritieri mressqa minnu semplicement biex joskurawha;

Illi kif gja gie spjegat fir-rikors guramentat intavolat rnill-esponenti, ir-relazzjoni tal-partijiet sfaxxat fix-xejn wara li l-intimat, b'konsegwenza ta' certi vizzjijiet li għandu, kien fizikament u emozzjonalment vjolenti mar-rikorrenti u fil-fatt kien hemm anke okkazjonijiet fejn huwa anki heddidha bil-mewt u dan kif ser jigi ppruvat ampjament fil-mori tal-kawza;

Illi r-rikontent ilu snin ma jara lill-ibnu u dan fuq ghazla tieghu stante li minkejja li hemm digriet ta' access taht supervizjoni, huwa qatt ma segwih u qatt m'ghamel l-isforz biex tali access jibda.

Illi iktar minn hekk jingħad li minkejja d-digriet ta' manteniment, ir-rikorrent la m'huwa jħallas manteniment ghall-ibnu u wisq anqas ghall-ispejjez edukattivi u ta' saħħa tal-istess wild; li għalhekk illum jiddependi totalment fuq l-esponenti omm;

Illi dan kollu ser jigi ppruvat ampjament fil-mori tal-kawza u l-esponenti qieghda minn issa tirriserva li tressaq xhieda in sostenn.

Illi fir-rigward tat-talbiet, l-esponent li ssottometti s-segwenti:

1. Illi l-esponenti qed topponi ghall-ewwel talba, li l-kura u kustodja tal-minuri tigi fdata f'idejn il-partijiet b'mod kongunt. Kif ser jigi ppruvat ampjament fil-mori tal-kawza, il-partijiet m'ghandhomx relazzjoni tajba bejniethom u effettivament ftit li xejn jitkellmu; kif ben tghallimna din l-Onorabbli Qorti, fejn id-differenzi tal-partijiet ikunu irrikoncijabbbli, tant li ma jaqblu dwar xejn, il-kura u l-kustodja ta' minuri dejjem tigi vestita f'idejn parti wahda jew ohra u dan dejjem fl-ahjar interess tal-wild. F'dan ir-rigward l-esponenti tirrileva illi l-minuri dejjem ghex magħha u kienet dejjem hi li kellha l-kura primarja tat-tifel. In oltre, fid-dawl tan-nuqqas ta' interess li l-attur dejjem wera fil-konfront ta' ibnu, hija għandha tingħata l-kura u l-kustodja esklussiva tal-istess, b'dana illi l-minuri jirrisjedi magħha u tkun hi li tiehu d-decizjonijiet kollha importanti tal-istess minuri;
2. Illi l-esponenti ma topponix għat-tieni talba u cie' li l-minuri jghix u jirrisjedi magħha;
3. Illi l-esponetiti ma topponix għat-tielet talba; limitatament ghall-fatt illi r-rikkorrent għandu jkollu access versu ibnu; madanakollu hi topponi li tali access għandu b'xi mod jigi ezercitat mir-rikkorrent wahdu, mingħajr il-prezenza tal-Haddiema tal-Agenzija Appogg; u dana tenut kont li l-missier ilu ma jara lill-ibnu għal snin shah u tenut kont tal-fatt li l-missier għandu certi vizzjji u anke kien vjolenti mal-esponenti anki fil-prezenza tal-istess wild;
4. Illi fic-cirkostanzi l-esponenti lanqas ma taqbel mar-raba' talba tar-rikkorrent u dan stante li huwa fil-prezent la qed ihallas il-manteniment u lanqas għal seħmu mill-ispejjeż ta' saħħa u edukazzjoni. Għaldaqstant fic-cirkostanzi l-esponenti tissottornetti illi l-manteniment li din l-Onorabbli Qorli għandha tillikwida għandu jkun iktar biex jinkludu sehem ir-rikkorrent mill-ispejjeż ta' saħħa u edukazzjoni tal-wild L.
5. Illi finalment, l-esponenti qed topponi wkoll ghall-ispejjeż kollha tal-proceduri odjerni u dana anke fid-dawl tal-fatt, illi l-partijiet ma waslux minhabba intransigenza tar-rikkorrent.

Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Rat id-Digriet tagħha moghti waqt l-udjenza tas-17 ta' Novembru 2016 fil-kawza Rikors Numru 183/2016 fl-ismijiet **R X vs F E** fejn ordnat illi din il-kawza tigi kjamata quddiemha u ordnat il-konnessjoni taz-zewg kawzi kif ukoll l-allegazzjoni ta' l-atti tal-medjazzjonijiet li kien hemm precedentement bejn il-partijiet;

Rat id-Digriet tagħha tal-11 ta' Mejju 2017 fejn innominat a spejjez taz-zewg partijiet lill-Psikologa Klinika Carmen Sammut sabiex tipprepara rapport psikologiku dwar iz-zewg genituri u l-minuri, u tagħmel rakkmondazzjonijiet lill-Qorti fl-ahjar interess tal-minuri.

Rat ukoll illi b'Digriet moghti waqt l-udjenza tal-11 ta' Ottubru 2017, l-access tal-missier ghall-minuri gie sospiz;

Rat illi, fl-istess udjenza tal-11 ta' Ottubru 2017, filwaqt li awtorizzat lill-attrici thallas sehem l-konvenut mill-ispejjez peritali, iddikjarat l-istadju tal-provi magħluq b'dan li l-partijiet ingħataw zmien xahar sabiex jinfurmaw jekk walsux għal ftehim bonarju u f'kaz affermattiv jipprezentaw l-abbozz u fin-nuqqas tingħata sentenza;

Rat ir-Rapport pprezentat fis-17 ta' Settembru 2017 mill-Psikologa Klinika Carmen Sammut fil-kawza Rikors Numru 183/2016;

Rat ukoll illi minkejja d-digriet moghti waqt l-udjenza tal-11 ta' Ottubru 2017 il-partijiet baqghu ma gharrfux lill-Qorti jekk waslux għal ftehim bonarju;

Rat in-nota guramentata pprezentata mill-attrici fit-23 ta' Ottubru 2017 fil-kawza Rikors Numru 183/2016, skond kif giet awtorizzata waqt l-udjenza tal-11 ta' Ottubru 2017 u rat illi l-konvenut, minkejja li nghata terminu ta' gimħatejn biex jipprezenta nota responsiva, baqa' ma ressaq ebda nota;

Rat id-digrieti l-ohra kollha;

Rat l-atti u x-xhieda kollha;

Semghet il-provi bil-gurament;

Rat illi l-kawza thalliet għal-lum għas-sentenza;

Ikkunsidrat;

Il-Qorti tagħmel referenza għad-digriet ta' konnessjoni tal-kawzi moghti fis-17 ta' Novembru 2016 fejn gie ordnat li l-kawza fl-ismijiet inversi Rikors Numru 183/2016/RGM tinstema' flimkien mal-kawza odjerna. Għaldaqstant issir referenza ghall-atti u ghall-provi kollha, kif ukoll ghall-konsiderazzjonijiet magħmula u għad-decizjoni meħuda illum fil-kawza fl-ismijiet **R X vs F E** [Rikors Numru 183/16] li nstemgħet kontestwalment ma' din il-kawza u qed tigi deciza wkoll illum.

Decide

Ghal dawn il-motivi l-Qorti qed taqta' u tiddeciedi l-kawza billi prevja li tiddisponi mill-eccezzjonijiet tal-konvenuta bil-mod kif hawn deciz:-

1. Tichad l-ewwel talba ta' l-attur illi l-kura u kustodja tal-minuri L E X tigi fdata konguntivament lill-partijiet, ghar-ragunijiet indikati taht l-intestatura “*Kura u Kustodja u Access ghall-Minuri*” fis-sentenza moghtija kontestwalment fil-kawza fl-ismijiet inversi Rikors Numru 183/2016RGM;
2. Tilqa' t-tieni talba ta' l-attur u tordna li l-minuri jirrisjedi ma' ommu l-konvenuta;
3. Tichad f'dan l-istadju t-tielet talba ghall-access bla supervizjoni ghar-ragunijiet imfissra taht l-intestatura “*Kura, Kustodja u Access ghall-Minuri*”, fis-sentenza moghtija kontestwalment fil-kawza fl-ismijiet inversi Rikors Numru 183/2016RGM;
4. Tichad ir-raba' talba ta' l-attur u tordna li b'effett mil-lum il-missier ihallas lill-omm bhala manteniment ghall-minuri, is-somma ta' mitejn u hamsin Euro (€250) fix-xahar liema somma tinkludi l-ispejjez ordinarji tas-sahha u medicina kif ukoll l-ispejjez kollha ta' l-edukazzjoni u attivitajiet estra-kurrikolari tal-minuri, b'dan illi l-manteniment *pendente lite* għandu jibqa' regolat bid-digreti pendente lite. Il-manteniment hawn stabbilit jizzid koll sena skond l-indici tal-gholi tal-hajja u jibqa' jithallas anke wara li l-minuri jagħlaq 18-il sena jekk jibqa' jistudja full-time u dan sakemm jagħlaq 23 sena jew item l-istudji full-time tieghu, skond liema avveniment isehħi l-ewwel, kollox skond kif ornat taht l-intestatura “*Manteniment tal-Minuri*”, fis-sentenza moghtija kontestwalment fil-kawza fl-ismijiet inversi Rikors Numru 183/2016RGM;

Tordna lill-konvenut ihallas l-ispejjez kollha tal-kawza inkluzi l-ispejjez tas-sessjonijiet ta' terapija professjonal li għandu jattendi għalihom l-istess konvenut, u l-ispejjez kollha tal-perizja kondotta mill-Psikologa Klinika Carmen Sammut.

Imhallef

Deputat Registratur